

Василъ. Не знамъ още. Когато бѣхъ даскалъ въ Добруджа, опитвахъ се да създамъ тайна бунтовна дружина. Ала това нѣма да свърши много работа.

Христо. Нали видѣ, какво направи Хаджията, като мина съ четата си, безъ да е подготвенъ народътъ тамъ!

Василъ. Съ една чета работа се не върши! Трѣбва цѣлата страна да се осѣе съ тайни комитети, които да образуватъ мрежа отъ съзаклетия. И въ уречения день да пламне общата революция! Работа, работа се иска. . . . Ехъ, да бѣше тука бай Каравеловъ! Ами и той сега гине въ Пещенската тъмница. Раковски умрѣ. . . . Ангелъ Кънчевъ отиде да учи въ Чехия. Хаджията и Караджата загинаха. . . .

Христо (спира предъ него, буйно). Правъ си. Нѣма да останемъ съ скръстени ржце да хленчимъ като баби! Раковски умрѣ — новъ Раковски ще се роди! Ето, готовъ съмъ да трѣгна следъ тебе, разчитай на всичко, което имамъ: знания ми, живота ми. . . .

Василъ (изглежда го, поклаща глава). Младо момче си ти още, Христо. Но когато потрѣбва, ще те подиримъ. Давамъ ти дума. Всѣки ще служи съ каквото може: сабя, перо. Ето, виждашъ ли твоитѣ сказки какъвъ успѣхъ иматъ? Когато говоришъ въ читалището, азъ гледамъ хората наоколо. Сякашъ се прераждатъ, очитѣ имъ засвѣткатъ, лицето имъ почервенѣе. . . . Ето, твоитѣ пѣсни. Нѣма човѣкъ, който да ги чуе и да не се трогне, да не се развълнува. Ти си човѣкъ ученъ, намѣри по-невежитѣ си братя и ги учи съ перо и съ думи: какво значи свобода, човѣщина, честность.

Христо. Вземи. Намѣрихъ само това кжсче коравъ хлѣбъ. (Дѣли го). А сега да седна и азъ малко да поработя. Утре ми е сказката, а още не е готова. Следъ малко трѣбва да отида къмъ читалището, имамъ да преглеждамъ нѣкои истории: мисля да говоря за Асѣна и Петра, за освобожданието на България отъ византийско иго. А имамъ да пиша още нѣколко статии и закачки за вестника.

Василъ (развива една голѣма хартия, заковава я на стѣната). Не си ми казвалъ какъ попадна тукъ. . . . При братовчедата си ли дойде?

Христо (подостра нѣкакъвъ вжгленъ). Азъ? Да ида при Евлогий Георгиевъ? Каква работа имамъ при него?

Василъ (дига отъ жгѣла шубата, съ която се завиватъ, и почва да я кърпи). Мислѣхъ си само. Като си свършилъ лиритѣ, може би си се сѣтилъ, че имашъ тукъ роднина милионеринъ.

Христо (чертае съ моливъ едва забележими черти по хартията, успоредни, хоризонтални). Доведе ме най-напредъ тукъ Хаджи Димитъръ. Азъ бѣхъ вече неговъ човѣкъ. Ама не би да умра заедно съ него на Бузлуджа. Тъкмо събирахме съ дѣдо Желя чета отъ 500 момчета да му идемъ на помощъ,